

Steinkjer, 17.11.2014

Klima- og Miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Innlemmelse av Raudfjellet i Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark

Vi viser til faglig tilråding fra Miljødirektoratet av 14.10.2014 om videre status for Raudfjellet:

«Miljødirektoratet tilrår primært, på bakgrunn av områdets natur- og friluftsverdier, at Raudfjellet i Snåsa kommune innlemmes i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark nasjonalpark, når den Rikspolitiske bestemmelsen utløper.» (Bestemmelsen utløper 17.12.2014).

Vi støtter Miljødirektoratet i denne tilrådinga, at man må gjøre vernet av Raudfjellet permanent, som en del av Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark og ikke åpne for gruvedrift i området.

Områdets naturverdier

Inngrepsfri natur: Raudfjellet er en viktig del av et av de større gjenværende områdene med villmarkspreget inngrepsfri natur (INON) i Norge. Det er ikke bare områdene i nasjonalparken som er viktige i denne sammenhengen, men også områdene rundt, som utgjør en del av det inngrepsfrie området. Flere stortingsmeldinger har slått fast at dette er områder som skal ivaretas. Vi laget en bortfallsrapport i Miljødirektoratets kartløsning for INON og kom fram til at med det skisserte utbygningsforslaget forsvinner 50 km² villmarkspreget INON-område. Til sammenligning forsvant 35 km² i Nord-Trøndelag mellom 2008 og 2012. Inngrepet er spesielt uheldig med tanke på det store tapet av inngrepsfri natur, men i tillegg skaper det en barriere for dyreliv og friluftsliv mellom den sørlige delen av det INON-området og den nordlige delen.

Tapet av INON-områder har økt de siste årene, blant annet på grunn av energiproduksjon, mer støtte til skogsbilveier og forslag om ei ny forskrift om landbruksveier som sier at det ikke skal tas hensyn til om et område er inngrepsfritt. Dette gjør at det blir mere utfordrende å ta vare på våre viktigste naturområder i framtida. Det blir derfor enda viktigere framover å hindre inngrep i områder som i dag har karakteristikken villmarkspreget.

Det er ikke bare de direkte inngrepene som vil gi stor negativ effekt dersom det blir gruvedrift. Sprenging, knusing av stein og trafikk gir mye støy som vil gi påvirkning på lang avstand. Støy er spesielt uheldig når omkringliggende områder er inngrepsfrie. Dette er områder som har mange arter som er svært sky, blant annet fjellrev og store rovdyr, og brukes av friluftsutøvere som søker stillhet. I henhold til veileder for planlegging av støy er all fremmed lyd i prinsippet uønsket i slike områder. Vi mener at det er vesentlig å sørge for at Raudfjellet blir en del av Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark og at det ikke blir gitt løyve til gruvedrift, uansett driftsform og uansett økonomisk grunnlag for ei eventuell gruve.

Fauna: Området er viktig for vilt som trenger større inngrepsfrie områder, deriblant tre av de fire store rovdyrene, ikke minst fjellrev. Om man ødelegger området for dem blir presset

større på gjenværende områder for å opprettholde bestandsmålene, noe som vil bety bety større konflikter mellom forvaltningen av rovdyr og rein- og sauenæringen.

Flora: Floraen er dårlig kartlagt, men i følge NTNU er potensialet stort for et stort artsmangfold. Veier og andre inngrep gir tap av leveområder for mange planter. Når skogen hogges og veier blir bygd over myrområder endres mikroklima og vanntilgang, noe som kan gi stor negativ effekt på mange truede planter.

Reindrift: Raudfjellet ligger i kjerneområdet for sørsamisk reindrift, som vil bli skadelidende. Erfaringer fra andre deler av landet viser at forsøk på å starte gruvedrift i samiske beiteområder vil bli oppfattet som svært kontroversielt, både for Staten, kommunen og eventuell utbygger. Dette alene bør medføre at gruvedrift ikke blir forsøkt gjennomført.

Friluftsliv: For mange er Imsdalen og Grønningen innfallsporten til nasjonalparken. Herfra er det en fin dagsmarsj (eller en dag i kano eller kajakk) inn til Holden fjellgård eller helt til Bjørkede fjellgård på svensk side. Stien går på østsiden av vannene og faktisk like ved Hallarhaugen hvor det planlegges dagbrudd. Hvis gruvedriften blir en realitet vil mye av turen fra Imsdalen og inn til svenskegrensen bli forstyrret av gruvedrift og massetransport.

Økonomi

Da Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark ble etablert 17.12.2004 fikk det tilgrensende Raudfjellet rikspolitiske vernebestemmelser (RPB) med en varighet på 10 år, for at en kunne få undersøkt mulighetene for gruvedrift. Det var da en klart uttrykt forutsetning at arealet skulle innlemmes i nasjonalparken dersom ingen kommersielle interesser meldte seg. Nå har det gått 10 år, men ingen kommersielle interesser har meldt seg. Dette kan i tillegg til geologiske forhold i Raudfjellet ha sammenheng med at det er behov for å bygge over 8 km ny veg og at en vel 20 km lang skogsbilveg trenger kraftig oppgradering, samt andre omfattende grunnlagsinvesteringer.

Når både Statskog og Snåsa kommune gang på gang hevder at mineralene i Raudfjellet er drivverdig og at fredningen derfor må opphøre, underslår de dokumenterte opplysninger de har fått i møte med FMNT 10.03.2011. I referatet fremgår det at "Med begrepet drivverdig menes økonomisk drivbart og at man må sette i gang i løpet av en 10-årsperiode". Det er det ingen ting som tyder på er tilfelle til tross for at mulige interesserte har fått 10 år på seg for nødvendige undersøkelser og beregninger. Vi minner også om at Statskog ikke er et vanlig kommersielt selskap, men et statlig selskap som skal legge vekt på bevaring av naturverdier og allmennhetens tilgang til friluftsliv. Vi mener at Statskog ikke er bevisst sitt samfunnsansvar når de vektlegger mulig inntjening framfor bevaring av et viktig naturområde.

Vi vil også peke på at de økonomiske kalkylene til Statskog er basert på bruk av dagbrudd, som er den mest miljøskadelige driftsforma, som det også bør være vanskelig å få løyve til i et slikt naturområde. Dette forsterker konklusjonen om at det ikke er grunnlag for økonomisk drivverdig gruvedrift i Raudfjellet, slik det allerede er demonstrert ved at det ikke er satt i gang gruvedrift i løpet av 10-års-perioden fra starten av de rikspolitiske vernebestemmelsene i 17.12.2004.

De mineralene som finnes i Raudfjellet er ikke enestående. De finnes og utvinnes flere andre steder i landet og/ eller i utlandet. Disse forekomstene har ofte en langt gunstigere beliggenhet, og er av til dels betydelig større omfang, som gjør at mulighetene for inntjening er mere attraktiv. Det er i dag flere kvartsbrudd av god kvalitet som ligger enklere til enn Raudfjellet, men som likevel ikke er i drift på grunn av manglende lønnsomhet.

Som vi vist over er verneinteressene så store og konfliktene ved eventuell gruvedrift så alvorlige at det er uakseptabelt å åpne opp for mineralutvinning i Raudfjellet. Vi KLD om å avslutte denne diskusjonen ved å innlemme området i Blåfjella- Skjækerfjella nasjonalpark.

Rune Logstein
Fylkesleder i Naturvernforbundet i Nord-
Trøndelag

Mads Løkeland
Medlem av Naturvernforbundets gruveutvalg